

Nr 132.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ändrad lydelse av § 15 i nådiga kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning; given Stockholms slott den 26 mars 1915.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga närlagda förslag till ändrad lydelse av § 15 i nådiga kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

Handlingarna i ärendet skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

Förslag

till

**ändrad lydelse av § 15 i nådiga kungörelsen den 18 juni 1910 angående
avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning
samt kust- och gränsbevakning.**

§ 15.

Vid sjukdom eller kroppsskada lämnas enligt de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t meddelar, kostnadsfri läkarvård samt, efter läkares skriftliga ordination, jämväl medikamenter åt ordinarie tjänsteman av lägre grad ävensom åt extra ordinarie sådan tjänsteman i fall, då han ådragit sig sjukdomen eller kroppsskadan under tid, då han varit i tjänstgöring använd.

Sådan förmån må dock icke i något fall tillkomma tjänstemans familj.

Extra ordinarie tjänsteman, som i följd av kroppsskada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, varför dagavlöning åtnjutits, blivit oförmögen till tjänstgöring, må, efter generaltullstyrelsens beprövande, komma i åtnjutande av full dagavlöning för den tid, tjänstgöringsförhindret enligt företett läkarbetyg fortfar, dock högst under tre månader.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 mars
1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Vennersten anförde
härefter:

Vid föredragning den 14 sistlidna januari av de frågor, som till-
hörde regleringen av riksstatens sjunde huvudtitel för år 1916, med-
delade jag, att jag hade för avsikt att för Eders Kungl. Maj:t fram-
lägga förslag till lösning av den uppkomna frågan om avlöning åt
extra ordinarie tjänstemän i tullverket vid olycksfall eller sjukdom.

Då jag nu går att ånyo inför Eders Kungl. Maj:t anmäla denna
fråga, ber jag att till en början få erinra om frågans uppkomst och
tidigare behandling.

I en under år 1911 till generaltullstyrelsen ingiven framställning
hemställde centralstyrelsen för Sveriges tullmannaförening, bland annat,

Centralsty-
relsen för
Sveriges tull-
mannaföre-
ning år 1911.

om tillerkännande åt extra ordinarie tjänstemän av lägre grad i tullverket av helt dagtraktamente vid olycksfall i tjänsten samt halvt dagtraktamente under sjukdom.

*Generaltullstyrelsen
år 1911.*

I skrivelse den 11 november 1911 angående tullverkets utgiftsstaten för år 1913 anförde generaltullstyrelsen i anledning av berörda framställning bland annat följande:

Vad förenämnda centralstyrelse anført rörande den bekymmersamma ställning, vari extra ordinarie tjänsteman bleve försatt, då han drabbades av olycksfall eller sjukdom och därigenom bleve urståndsatt att tjänstgöra, kunde styrelsen icke undgå att finna synnerligen behjärtansvärt. Framställningen, att staten vid sådana tillfällen måtte träda hjälpsamt emellan, syntes styrelsen därför värd beaktande. Någon anledning att från åtnjutande av sådan hjälp undantaga extra ordinarie tjänstemän av högre grad syntes emellertid icke föreligga, utan torde, därest bestämmelser i antydd riktning bleve meddelade, dessa böra gälla samtliga extra ordinarie tjänstemän. Centralstyrelsens framställning syntes avse, att medan full dagavlönning skulle få åtnjutas vid olycksfall under tjänstutövning, halv dagavlönning skulle utgå vid sjukdom, oavsett när och huru denna uppkommit. Med hänsyn därtill, att den extra personalens i tullverket tjänstgöring mot dagavlönning i många fall vore av endast tillfällig beskaffenhet och icke oavbrutet fortginge, ävensom att oavlönad försökstjänstgöring av extra ordinarie tjänstemän tydligen måste förekomma, ansåge styrelsen emellertid, att dagavlönning för extra ordinarie tjänsteman under sjukdomsförfall borde utgå allenast, då kroppsskada eller sjukdom, som grundat oförmögenhet att tjänstgöra, ådragits under tjänstutövning, varför dagavlönning åtnjutits, men att full dagavlönning borde utgå såväl vid kroppsskada som vid sjukdom, dock högst under tre månader, och, i likhet med vad som vore stadgat beträffande ordinarie tjänsteman, efter styrelsens beprövande.

I enlighet härmed föreslog generaltullstyrelsen att visst tillägg måtte göras till § 15 i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

*Departementschefen
år 1912.*

Vid ärendets anmälan inför Kungl. Maj:t den 13 januari 1912 förklarade sig dåvarande departementschefen anse berörda framställning synnerligen behjärtansvärd. Då han emellertid dels icke vore övertygad om, att det sätt för frågans lösning, som föreslagits av generaltullstyrelsen, vore det i allo lämpligaste, och det därjämte enligt hans mening kunde sättas i fråga, huruvida icke denna angelägenhet, där så låte sig göra, borde ordnas efter enhetliga normer i olika verk med en omfattande extra personal, fann han sig icke beredd att framlägga något förslag i ämnet.

Med skrivelse den 23 september 1914 till generaltullstyrelsen har sedermera styrelsen för Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening överlämnat utdrag av protokoll, hållet vid föreningens årsmöte den 31 maj samma år, utvisande att föreningen beslutit hos generaltullstyrelsen hemställa, bland annat, att extra ordinarie kammarskrivare måtte under tid, då han av sjukdom vore hindrad att tjänstgöra, få åtnjuta två tredjedelar av dagavlöningen under högst sex månader per kalenderår och att till extra ordinarie kammarskrivare, som i följd av kroppsskada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, blivit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, avlöning måtte, efter generaltullstyrelsens prövning, få utgå oavkortad under högst sex månader per kalenderår. Till stöd för denna hemställan har huvudsakligen framhållits, att de extra ordinarie tjänstemännen i tullverket, ehuru deras arbete ofta vore synnerligen hälsofarligt, i nu ifrågavarande hänseende intoge en ogynnsammare ställning än extra ordinarie tjänstemän i andra statens verk samt att, då den extra ordinarie tulltjänstemannen under sin tjänstgöring icke kunde göra några besparingar, redan en jämförelsevis kort tids sjukdom vore tillräcklig att förstöra hans ekonomi för längre tid framåt.

*Styrelsen för
Sveriges all-
männa tull-
tjänstemanna-
förening år
1914.*

I skrivelse den 17 oktober 1914 angående regleringen av tullverkets utgiftsstater för år 1916 åberopar generaltullstyrelsen i nu förvarande ämne vad styrelsen i sin förutnämnda skrivelse den 11 november 1911 anfört i anledning av centralstyrelsens för Sveriges tullmannaförening nyssberörda framställning.

*Generaltull-
styrelsen
år 1914.*

Statskontoret har den 20 nästlidna februari avgivit infordrat utlåtande i ämnet och har därvid anfört följande:

Statskontoret.

»I § 2 av gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning stadgas, att därest tjänstinnehavare i följd av kroppsskada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, blivit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, avlöningen å stat må kunna, efter generaltullstyrelsens beprövande, till honom utgå oavkortad under högst sex månader. Någon motsvarande bestämmelse finnes emellertid ej meddelad i fråga om extra ordinarie tjänsteman vid tullverket.

Enligt vad statskontoret inhämtat, äga vid statens järnvägar anställda extra ordinarie tjänstemän och betjante att vid tjänstgöringsförhinder, som föranletts av under tjänstutövning ådragen skada eller sjukdom, under viss tid uppbära full avlöning. I fråga om extra befattningshavare vid postverket äger generalpoststyrelsen att i dylika fall i form av gratifikation lämna gottgörelse åt vederbörande.

Statskontoret anser för sin del billigt, att även extra ordinarie tjänstemän vid tullverket må under tjänstgöringsförhinder av ifrågavarande slag komma i åtnjutande av understöd av allmänna medel; och har statskontoret ej något att erinra

mot vad som av generaltullstyrelsen i sådant avseende ifrågasatts, vadan statskontoret får tillstyrka framställning till riksdagen rörande det av styrelsen föreslagna tillägget till § 15 i avlöningsreglementet.»

Departements-
chefen.

Såsom jag redan vid anmälan av ärendet inför Kungl. Maj:t den 14 sistlidna januari framhöll, anser jag frågan om avlöning åt extra ordinarie tjänstemän i tullverket vid olycksfall eller sjukdom vara värd allvarligt beaktande från statsmakternas sida. För extra befattningshavare vid statens järnvägar och postverket har, såsom statskontoret framhållit, genom särskilda bestämmelser beretts möjlighet att i viss utsträckning vid skada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, komma i åtnjutande av ekonomiska förmåner; och synes mig liknande möjlighet även böra beredas extra tjänstemän i tullverket av såväl högre som lägre grad. Visserligen finner jag i likhet med min företrädare i ämbetet det vara önskvärt, att mera enhetliga normer för ersättningen till den extra personalen hos statens verk bleve i allmänhet rådande, men det synes mig icke vara påkallat att för genomförande av den här ifrågasatta jämförelsevis obetydliga förbättringen av de extra tulltjänstemännens förmåner avvakta en allmän revision av gällande bestämmelser i ämnet.

Jag ansluter mig till det av generaltullstyrelsen utarbetade, av statskontoret tillstyrkta förslaget till bestämmelser i ämnet. Härvid vill jag meddela, att, enligt vad jag under hand förvissat mig om, kommer ett bifall till nämnda förslag att icke på något som helst sätt föregripa det arbete, som uppdragits åt de sakkunniga för verkställande av utredning rörande omorganisation av tullverket.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst det utarbetade förslaget till ändrad lydelse av § 15 i nådiga kungörelsen den 18 juni 1910 angående avlöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition till riksdagen avlätas av den lydelse, bilagan litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Georg Sjöcrona.